

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וְעַל-פִּי הַמְּבֹאֵר בְּרִשְׁמֵיהָ הַנַּ"ל (סְעִיף א), רְשִׁימַת דְּבָרֵי הַרְבִּי
 2 הַרִּי"צ בַּעַת צֵאתוֹ מִהַמְּאֹסֵר בִּגְ' תְּמוֹז תִּרְפ"ז שָׁבַה מְסִיִּים וְלִכְלֹל בְּנֵי
 3 יִשְׂרָאֵל יְהִי אֹדֶר בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת", יֵשׁ לֹמֵר יְתִירָה
 4 מְזָה, שֶׁהַמְּשַׁכָּה שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוּקִי לְמַטָּה הִיא לֹא רַק בְּמַעֲשֵׂה
 5 הַמְּצוּת, שֶׁהוּא הַחִידוּשׁ הָאִמּוֹר כִּאֵן
 6 לְגַבֵּי הַהַמְּשַׁכָּה בְּמוֹחִין (שְׁכַל) וּבְמִידוֹת
 7 (רַגֵּשׁ) אֲלֵא גַם בַּעַת הַהֲכָנָה
 8 לְעֲשִׂיַת הַמְּצוּזָה, כְּמוֹ הַהִילוּף
 9 לְדַבֵּר מְצוּזָה, מַעֲיֵן לְשׁוֹן הַכְּתוּב
 10 לַעֲנִיִּין לִימּוֹד הַתּוֹרָה בְּלִכְתָּף
 11 בְּדֶרֶךְ²², שֶׁזֶהוּ הַמַּעֲמָד וּמַצָּב
 12 שֶׁהִיא אֲזִ אֲצֵל בַּעַל הַשְּׂמֹחָה
 13 וְהַגְּאוּלָּה, שֶׁהִיא בְּדֶרְכּוֹ לְעִיר
 14 מְקַלְטוֹ אֵלֶיהָ הִיא אִמּוֹר לְנִסְעֵ עִם
 15 צֵאתוֹ מִבֵּית הַסּוּהָר, בֵּין שְׁלִיחוֹת
 16 אַחַת לְשֵׁנִיָּה וְזֶהוּ חִידוּשׁ נֹסֵף עַל
 17 הָאִמּוֹר לְעִיל לְגַבֵּי הַמְּשַׁכָּה אֱלוּקוֹת
 18 בְּעוֹלָם עַל יְדֵי הַמַּעֲשֵׂה, הֵינּוּ שְׁלֹא זֶה
 19 בְּלִבְדוֹ שֶׁלְמַעֲשֵׂה הַגִּשְׁמִי שֶׁל מַעֲשֵׂה
 20 הַמְּצוּזוֹת יֵשׁ כּוֹחַ לְהַבִּיא אֱלוּקוֹת בְּעוֹלָם
 21 אֵלֶּא אִפְלוּ הַהִלְכָה וְהַכְּנָה לְעֲשִׂיַת
 22 הַמְּצוּזוֹה וּמִלּוּי הַשְּׁלִיחוֹת, גַּם הֵם
 23 פּוֹעֲלִים פְּעוּלָה דּוּמָה לְמַעֲשֵׂה הַמְּצוּזוֹת
 24 עֲצֻמוֹ.
 25 וְהוֹלֵךְ וּמְבַאֵר בְּפִרְסוּתוֹ יוֹתֵר אֵת עֲנִיִּין
 26 עֲבוּרֵת ה' וּפְעוּלָתָהּ לְהַמְּשַׁכָּת אֱלוּקוֹת
 27 בְּעוֹלָם גַּם כֹּאשֶׁר נִמְצְאִים "בֵּין שְׁלִיחוֹת
 28 אַחַת לְשֵׁנִיָּה" וְחִסְרָה הַקְּבִיעוּת בְּעֲנִיִּי
 29 תּוֹרָה וּמְצוּזוֹת:
 30 וּבְהַקְדִּים, דְּהֵנָּה לְשׁוֹן
 31 הַכְּתוּב²³ שֶׁחֲלוּקֵי מְצוּטָה בְּרִשְׁמֵיהָ
 32 זֶה הוּא וְלִכְלֹל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִיא
 33 אֹדֶר בְּמוֹשְׁבוֹתָם,
 34 "מוֹשְׁבוֹתָם" הוּא מְלִשׁוֹן
 35 הַתִּשְׁבּוּת בְּמוֹכֵן שֶׁל יִשִּׁיבַת קַע, וְ
 36 שֶׁזֶהוּ הַמַּעֲמָד וּמַצָּב שֶׁל בְּנֵי
 37 יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר עוֹסְקִים
 38 בְּעִבּוּדָה דְּקִיּוּם הַתּוֹרָה
 39 וּמְצוּזוֹת, שֶׁאֲזִ הֵרִי גַם עִבּוּדָה
 40 וּשְׁלִיחוֹת שֶׁהִיא בְּמִשְׁפָּחָה זְמַן
 41 קָצֵר בְּלִבְדוֹ וּלְכֹאוּרָה אֵינָהּ קְבִיעוּת
 42 אֵלֶּא רַק דְּבַר זְמַנִּי וְעֵרָא, הֵנָּה
 43 מְצוּזָה אַחֲשִׁבֶיהָ²⁴ כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ בְּהִלְכָה שִׁישָׁם דְּבָרִים שֶׁמְצִד עֲצֻמָּה
 44 אֵין לָהֶם עֶרֶךְ מִיּוֹחַד אֲבֵל הַעוֹבְדָה שִׁישׁ עֲלֵיהֶם מְצוּזָה, מַעֲנִיקָה לָהֶם חֲשִׁבוּת

1 אֱלוּקוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת וְעַל יְדֵי פְּעוּלוֹת גִּשְׁמִיּוֹת. אֲבָל בְּשִׁבְלֵי זֶה כְּדֵי שֶׁאֵין
 2 נִצְלִיחַ לְפַעוּל שְׁנֵם הַגּוֹיִים יִכְרוּ בִּיכוּלַת שְׁלֵנוּ לְהַמְּשִׁיךְ וּלְגַלוֹת אֱלוּקוֹת בְּעוֹלָם
 3 צְרִיף לְהַטּוֹת לְכַבְּנוּ אֲלֵינוּ, שֶׁיְהִיָּה לָנוּ רְצוֹן גְּמוּר מִלֵּא וּמוֹחֵלֵט
 4 לְלָקַת כָּכֵל דְּרָכֵינוּ וְלִשְׁמוֹר מְצוּזוֹתֵינוּ. וּמְסִיִּים "אֲשֶׁר צָוָה אֵת
 5 אֲבוֹתֵינוּ", פִּירוּשׁ, כְּאֲשֶׁר
 6 הִיא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ-הוּא מְקוּשֶׁר
 7 לְאֲבוֹתֵינוּ, כֵּן יְהִי לָנוּ וְעִבּוּרֵינוּ
 8 אֵין תְּפַעַל אֵת הַפְּעוּלָה הַרְצוּיָה.
 9 (ד) וְעַל-פִּי-זֶה לְפִי פִירוּשׁ זֶה
 10 בְּיֵהִי ה' אֱלוּקֵינוּ עֲמֻנוֹ שֶׁהַכְּתוּב
 11 מְדַבֵּר עַל גִּלּוּי וְהַמְּשַׁכָּת אֱלוּקוֹת
 12 בְּאִמְצַעוֹת עֲשִׂיָּה גִשְׁמִיּוֹת, כְּמִבּוּאֵר
 13 לְעִיל, יֵשׁ לְהוֹסִיף עַל הַפִּירוּשׁ
 14 הָאִמּוֹר לְעִיל (סְעִיף ב)
 15 שֶׁ"אֲבוֹתֵינוּ" קָאֵי עַל 'חֲכֻמָּה'
 16 וְ'בִינָה', הַנְּקִיאוֹת אֲב וְאֵם,
 17 וּפִירוּשׁ "יְהִי הוֹי" אֲלֵינוּ
 18 עֲמֻנוֹ כְּאֲשֶׁר הִיא עִם
 19 אֲבוֹתֵינוּ הוּא שֶׁתְּהִיָּה
 20 הַהֲמַשְׁכָּה מְמוּחֵין לְמִדּוֹת,
 21 שֶׁהַמְּדוּת יְהִי כְּמוֹ הַמּוֹחֵין
 22 וְכִשֶּׁם שֶׁבְּמוֹחֵין הַנְּעִלִים מִהַמִּידוֹת
 23 (בְּסֵדֶר שֶׁל כּוֹחוֹת הַנֶּפֶשׁ מִלְּמַעְלָה
 24 לְמַטָּה) יֵשׁ הָאֵרָה וְהַתְּגַלוֹת מֵאוֹר-אֵין-
 25 סוּף בְּרוּךְ-הוּא, כֵּן יְהִיָּה גַם בְּמִידוֹת,
 26 וְעַתָּה לְאַחַר הַפִּירוּשׁ שֶׁהַכְּתוּב מְדַבֵּר
 27 עַל הַמְּשַׁכָּת אֱלוּקוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת, יֵשׁ
 28 לְהוֹסִיף עַל כֵּן שֶׁהַבְּקָשָׁה
 29 וְהַהֲבַטָּחָה הִיא לֹא רַק עַל
 30 הַהֲמַשְׁכָּה שֶׁל הָאוֹר הָאֱלוּקִי
 31 אֵינְסוּפִי בְּכַחֲנֵיַת הַמְּדוּת, אֲלֵא
 32 גַּם עַל הַהֲמַשְׁכָּה שֶׁל הָאוֹר
 33 הָאֱלוּקִי בְּכַחֲנֵיַת הַעֲשִׂיָּה,
 34 בְּמְצוּזוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, וְכְּמִבּוּאֵר
 35 בְּתַנְיָא²¹ שֶׁגַּם אֲבֵרֵי גּוּף
 36 הָאָדָם הַמְּקַיְמִים הַמְּצוּזָה,
 37 נַעֲשׂוּ מְרַבְּכָה מִמַּשׁ לְרְצוֹן
 38 הַעֲלִיּוֹן, שֶׁגַּם אֲבֵרֵי הַגּוּף בְּטִלִּים
 39 לְגַמְרֵי כְּמוֹ שֶׁהַמְּרַבְּכָה בְּטִלָּה לְחַלּוּטִין
 40 לְרִצּוֹנוֹ שֶׁל הַרוּכָב וְאֵין לָהּ רְצוֹן מִשְׁלָה
 41 כֹּלל כִּגְוִן הַיָּד הַמְּחַלֶּקֶת צְדָקָה
 42 לְעַנְיִים אוֹ עוֹשֵׂה מְצוּזָה
 43 אַחֲרֵת כּו' שֶׁבְּכֵךְ הִיא בְּטִלָּה לְאֱלוּקוֹת בְּבִיטוּל מוֹחֵלֵט וְהַמַּעֲשֵׂה פּוֹעֵל
 44 הַמְּשַׁכָּה אֱלוּקִיָּת.

(21) פכ"ג. (22) ואתחנן ו, ז. (23) בא י, כג. (24) ראה בכורות י, א. פרש"י ביצה כז, ב ד"ה חלה. וראה אנציקלופדי' תלמודית